

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 koro temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje priméren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 koro, za četr leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Slovenski starši in vzgojitelji!

Dne 15. julija bodo sprejemni izpiti za gimnazijo za prihodnje šolsko leto. Tudi za celjsko slovensko-nemško gimnazijo se bodo ta dan dijaki na novo sprejemali. To je pač važen dan za starše, ki imajo sinove, katere hočejo dati v srednje šole in zlasti v gimnazijo. Tudi slovenski učitelji in drugi, katerim je naša šolska mladina izročena, morajo biti pozorni na ta dan. Po hudih bojih smo Slovenci v Celju vsaj deloma slovensko gimnazijo dobili. Učni uspehi so pa prav dobri in je ta zavod štel v preteklem letu v 5 razredih okoli 200 dijakov. Za prihodnje leto je dovoljen paralelni razred tudi v drugem razredu, tako da bode gimnazija štela 6 gimnazijskih razredov, ako se bode za prvi razred oglasilo toliko dijakov, da se bode delil v dva oddelka. Zato pa starši in učitelji ne bodite pred ob rokom sprejemnih izpitov malomarni. Pripravite nadarjene dečke, ki imajo veselje za gimnazijske študije, na bližajoče se sprejemne izpite in dajte jih vpisati, katerim kaže, na celjski slovensko-nemški gimnaziji. Pri Nemcih vse študira in imajo valed tega toliko izšolanih ljudi, da nam kot uradniki vsa boljša mesta na Slovenskem zasedejo. Slovencev pa še zmiraj primanjkuje in bi še marsikateri lahko imel svoj boljši kruh, če dokonča šole. Pa ne samo to, tudi za naš narod bi se število delavnih in izšolanih moči pomnožilo, kar je za napredek naroda največjega pomena. V nemške gimnazije svojega otroka dati, vas pa Bog obvaruj, še bolj pa dati ga v takozvano pripravljalnico ali vadnico za nemško gimnazijo.

Preobširno bi bilo o vzrokih govoriti, pa kratko vas lahko zagotovimo, verujte nam, da bi to bila v današnjih razmerah skrajna neumnost. Kdor še letos ni goden za gimnazijo, naj poprosi svoje domače ljudske učitelje, da ga do drugega leta posebej pripravljajo za sprejem. S tem bode več dosegel, kakor če bi eno leto bil zastoj v celjski nemški vadnici. Kdor je v ljudski šoli prav dobro napredoval, lahko se takoj oglasi za sprejem v gimnazijo in mu ni treba vadnice, kjer bi se utegnil v današnjih razmerah samo pokvariti in izpriditi.

Pripeljite torej v obilem številu nadarjene slovenske dečke k sprejemnim izpitom za slovensko-nemško gimnazijo dne 15. julija 1904 v Celje.

Birma v Ljutomeru.

Ljutomerska nemškutarija je praznovala ob prihodu gospoda knezoškofa k birmi v Ljutomer novo „zmago“.

Mi Slovenci smo s to zmago naših nemškutarjev jako zadovoljni, ker se zmagovalci sami penijo od jeze in nedvomno čutijo, da so doživeli s to zmago tak poraz, kakoršnega gotovo pričakovali niso.

Razumeli so namreč vsled vednega pritiskovanja od strani davkarja Dullerja izposlovati od našega kratkovidnega dekana g. Jurkoviča obljubo, da na župnišču in cerkvi ne bodo razvite slovenske trobojnice, kakor je bilo to do zdaj od starodavnih časov v navadi, in kar je

samoobsebi umevno, če se pomisli, da šteje ljutomerska župnija 7000 vernikov, med katerimi se nahaja komaj kakih — 50 nemškutarjev z Nemci vred.

Naš visoko-diplomatični g. dekan sklenil je v tem zmislu z omenjenimi mogočenci v Ljutomeru za hrptom Slovencev pogodbo, da na župnišču in cerkvi ne bodeta vihrali slovenski trobojnici, pod pretvezo, da naj se vrši samo cerkvena slavnost, s čimer bi bili mi Slovenci končno tudi zadovoljni, da nam ni došla vest, da nameravajo ljutomerski nemškutarji ob priliki škofovega prihoda demonstrirati s svojim talmi, nemštvom.

G. dekan ni vprašal poprej nobenega Slovence, akoravno bi se nam bilo dobro zdelo, če bi bil vprašal vsaj cerkvenega ključarja ali pa mežnarja za mnenje.

Dva dni pred prihodom gospoda knezoškofa poslali smo g. dekanu deputacijo ljutomerskih slovenskih hišnih posestnikov s prošnjo, naj vendar od stare navade ne odstopi, v uvaževanju, da bodo potem ljutomerski nemškutarji ob vsaki priliki izposlovali slične prepovedi. — Deputaciji se je odgovorilo, da bi se naj praznovala samo cerkvena slavnost z izjavo, če ljutomerskim Slovincem birma v Ljutomeru ne bi bila po volji, da jim je svobodno iti v sosedno križevsko faro k birmi.

Že zjutraj zarana na dan prihoda gospoda knezoškofa poslali smo zopet k pri Malinedelji se bavečemu dekanu prošnjo s hitrim selom, naj vendar prekličje svojo prepoved, in s pripomnjo, da če bi že Nemci napravili škandal z odvzetjem slovenske trobojnice, bi bil ta škandal mnogo manjši, kakor pa če bi Slovenci popolnoma izostali pri slavnosti, ki se vrši ob takih prilikah. G. dekan se je izjavil nasproti našemu selu, da merodajna oseba v Ljutomeru pozna njegovo mnenje in voljo ter da nima časa odgovarjati nam na našo pismeno prošnjo.

Storili smo tedaj vse, da bi bil prepreden škandal, ali vsi naši koraki so bili zaman, ker so ljutomerski nemškutarji znali našega dekana tako zaplesti v svoje zanke, da mu ni bilo več mogoče iztrgati se iz njih.

Komaj pa je naša izključno slovenska okolica izvedela za dekanovo čudno, samovlastno in enostransko postopanje, so se že začele pojavljati posledice istega. Za slavoloke v Cezanjevcih in na Kamenščaku pripravljena tvarina se je zložila ob cesti, koder se je g. knezoškof mimo vozil, deloma že postavljeni slavoloki so se podrli, pripravljene vencice in cvetlice so se pometale v stran, naši zavedni slovenski okoličani, in med njimi posebno tudi pobožne ženske, so godrnjali, vsak je pa izjavil, da se sprejema gospoda knezoškofa ne udeleži. Češ, naš gospod dekan, ki bi moral stati na čelu svoji slovenski župniji, tako postopa, kakor se je bilo že mnogo dni pred prihodom gospoda knezoškofa po celi župniji govorilo.

Delavci pri slavolokih v Ljutomeru so pustili svoje delo, zvonarji, mladi dečki, so odrekli svojo pomoč pri zvonjenju, nameravana kavalkada iz Murakega polja postavila je svoje za ježo pripravljene, lepo osnažene konje nazaj v hleve, nihče ni razobesil nobene zastave in tudi naši nemškutarji so se začeli držati popol-

noma pasivno. — Le orožnikov so si bili vse polno naročili — zakaj, ne znamo!

Naše kmetice, ki so drugokrat dale vse zastoj, zdaj zelenjave in drugih reči niti za denar niso hotele dati za farovž, češ naj gredo k nemškutarjem kupovat.

Izprevideli smo, da ljutomerski nemškutarji niso v stanu obesiti niti ene zastave brez slovenske pomoči. Ljutomerska požarna bramba švigala je že od 2. ure popoldne v paradi po Ljutomeru, vendar se pri sprejemu gosp. knezoškofa tudi niti pokazala ni. — Take so bile priprave za sprejem gospoda knezoškofa, ki je čudno gledal, ko je stopil v Ljutomeru raz svoj voz.

Kot prvi ga je pozdravil v kratkih nemških besedah naš uradni vodja pl. Reiner, kot drugi naš župan notar Thurn, ki je v svojem daljšem govoru spustil besede, da pozdravi gospoda knezoškofa kot župan „des deutschfreundlichen Marktes Luttenberg“. Gosp. knezoškof se je tem funkcionarjem tako tiho zahvalil, da nobena okoli stojičih oseb ni razumela nobene besede.

V imenu šolske mladine pozdravil je nato učenec Bračko gospoda knezoškofa v glasnem slovenskem govoru, za katerega se mu je gosp. knezoškof ravnotako glasno zahvalil, da so navzoči nemški funkcionarji kar osupnjeni stopili po par korakov nazaj.

Gospod knezoškof stal je že pred cerkvijo in njegova kočija bila je že pred župniščem, ko so šele začeli v zvoniku zvoniti zvonarji, fantje, po katere so morali pobožni starši iti osebno ter jih pripraviti z grožnjo, da so šli zvonit.

Razun zgoraj imenovanih funkcionarjev in šolske mladine je bilo še kakih 30 oseb kmetškega prebivalstva pri škofovem sprejemu. — Sprejem še nikdar ni bil tako klavern kakor tokrat.

Ko je gosp. knezoškof že izpraševal šolsko mladino po cerkvi, razobesila se je iz cerkvenega stolpa na stran proti župnišču slovenska zastava in je veselo vihrala nad slovenskim Ljutomerom. — Naša trobojnica visi še danes, tretji dan, na istem prostoru in ljutomerski Slovenci jo hodijo gledat in se veselijo nad njenimi harmonično učinkujočimi barvami.

Naš uradni vodja pl. Reiner in naš župan notar Thurn sta šla sicer takoj, ko ju je zbudila v oči, nad dekana g. Jurkoviča v cerkev, ki je ves razburjen že od poprej, vprašal našega šaljivega mežnarja gosp. Bračka, če mu morda ni znano, kaj se v cerkvenem stolpu godi. Gospod Bračko je imel seveda toliko posla z gospodi na zemlji, da mu čas ni dopuščal gledati v zrak, kake „grozne“ reči se neki tam godijo, in je v tem zmislu tudi g. dekanu odgovoril.

Tudi našega občinskega slugo Centriha so hoteli poslati nad zastavo in ta je neki močno zakomandiral, naj se zastava odstrani, pa odgovorilo se mu je, da jo naj gre sam odstranit, da ga v stolpu čakajo že štirje močni fantje, ki mu bodo že pomagali. — Nihče se pa ni upal dotakniti naše trobojnice, ki še, kakor rečeno, danes že tretji dan mogočno plapola iz stolpa lin. Priznamo pa rade volje, da je ostala na stolpu vsled poznejše privolitve g. dekana in pod njegovo odgovornostjo!

Nameravana, gospodu knezo-škofu od našega slovenskega pevskega društva namenjena podoknica je izostala s znanim izbornim petjem v cerkvi vred, ker zavedni člani pevskega društva niso hoteli sodelovati. Pele so se pa navdušeno do 11. ure po noči — bojne narodne pesmi.

Bilo je tužno, tako klavarno, da so se Nemci sami začeli sramovati ter zabavljati čez „slovenske osle“, zakaj se niso škofovega sprejema udeležili. — Ti gospodje torej še vedno mislijo, da moramo mi prisostvovati in sodelovati pri njihovih zmagah, in naše pasivno zadržanje jih je tako osupnilo, da jih že dva dni nismo videli več mogočno sprehajati se po ljutomerski zemlji. Prepričali so se, da naša okolica ni samo slovenska, nego tudi tako odločno zavedna, da postaja ljutomerskim nemškutarjem res lahko tesno in vroče okolu srca.

Smodnika so ti gospodje spravili tako malo skupaj, da se je ob prihodu g. knezoškofa komaj trikrat ustrelilo.

Kak je bil obed v navzočnosti gosp. knezoškofa, nam ni znano, ker so vsi k temu obedu povabljeni Slovenci udeležbo odpovedali.

Ljutomerski Slovenci so se odpeljali popoldne po dovršeni birmi v Ljutomeru v sosedno faro Sv. Križa na Murskem polju k sprejemu g. knezoškofa. — Od Ljutomera pa do Križevca šteli smo najmanj 20 krasnih slavolokov, ki so bili izključno z mnogimi trobojnicami okrašeni. — Pri Sv. Križu bila je tako ogromna množica občinstva, da je žnjim cela široka cesta bila natlačena najmanj pol kilometra daleč. Verno prebivalstvo križevske fare je navdušeno z „živio“ klici pozdravilo gospoda knezoškofa.

Ker nekaterim ljutomerskim Slovencem postopanje g. dekana ni bilo po volji, ubogali so njegov nasvet ter peljali svoje birmance k Sv. Križu k sv. birmi.

Mi smemo kot Slovenci izraziti tem potom svoje veselje in zadovoljnost nad to novo „nemčursko zmago“ v Ljutomeru, ker smo se prepričali, da je naša izključno slovanska okolica tako neomahljivo narodna, da se smemo na njo vsikdar opreti, če je že ob prihodu dušnega nadpastirja istemu z vso mirnostjo in odločnostjo pokazala, da vodja izključno slovenske župnije ni po njeni volji.

Vsem pri tej „zmagi“ udeleženi osebami želimo končno iz celega srca lep avansma v najkrajšem času!

Celjske in štajarske novice.

— „Celjski Sokol“ priredi v nedeljo, dne 10. t. m., ob priliki izleta „Slovenskega delavskega podpornega društva“ v Bukovžlak pešizlet ravno tja. S tem pešizletom bodo zvezane redovne vaje, ker se temeljito navaditi ne dajo v dvorani, temveč le na prostem. Zato opozarjamo vse člane „Celjskega Sokola“ in „Žalskega odseka“, kateri se nameravajo udeležiti vsesokolskega zleta v Ljubljani, da se udeležijo v polnem številu tega pešizleta. Zbirališče je v „Narodnem domu“ in sicer ob 1. uri popoldne. Iz „Narodnega doma“ se bo odkorakalo na Lanovž, kjer se bodo na travniku izvajale redovne vaje. Potem se odkoraka od tamkaj po novi okrajni cesti preko Gaberja v Bukovžlak h Koželju. Prihod v Bukovžlak okrog 4. ure. Pripomnimo še, da se udeležijo „Sokoli“ izleta v društvenem kroju.

— Ciril in Metodovi kresovi, ki bi se bili morali sinoči zažgati po vsej slovenski zemlji, so povečini zaradi močnega naliva izostali. Na Starem gradu, kjer že leto za letom prirejajo Celjani Ciril in Metodov kres, so sicer pokali topiči, a kres je zaradi dežja le slabo zagorel. Zažiganje umetnega ognja, petje in godba je izostalo. Prav pridno je tudi streljal v Gaberjih Franc Trvičnik, kar je posebno hvale vredno, ker je vse stroške sam trpel. Tudi s Teharjev smo čuli gromenje topičev. — Kaj hočemo, dež nam je pokvaril lepo slavnost, toda tolažimo se s tem, da nam je nebo ob drugih prilikah tem naklonjenjše. „Vahtarčna“ tozadevna „kunštna“ razmatranja, katerih je gotovo pričakovati, pa takointako vemo, da bodo še bolj vodena, kakor nemška „Sonnwendfeier“.

— Glavna davkarija v Celju razpošilja sedaj plačilne naloge. Kakor se nam je pritožilo več strank, je začel ta slavni c. kr. urad zopet prakticirati staro prakso, da razpošilja slovenskim strankam samonemške plačilne naloge. Sicer ne vemo, kdo je oni visoki gospod pri slavnem c. kr. davčnem uradu, ki na tak način krši našim davkoplačevalcem po državnih temeljnih zakonih zasigurano enakopravnost, pa bodi naj, kdor hoče, zapomni naj si pa le, da bomo porabili vsa sredstva, da mu odbijemo njegove nemčurske rožičke. To bi bila res lepa, da bi se na tak način izzivalo slovensko ljudstvo. Seveda, davke plačevati, to pač sme Slovenec, svoje krvavo zaslužene kronice, te sme nositi v državno blagajno, a da bi se mu od ravno istega državnega urada vsaj v razumljivem jeziku povedalo, koliko naj plača, kaj takega pa ne sme biti, ker se kapricira kak vsenemški nadahnjeni uradnik, da mora biti vse, kar je cesarsko-kraljevega, obenem tudi pisano v oni blaženi nemščini. To se pravi naravnost se rogati slovenski narodnosti in državnim zakonom! — Slovenske davkoplačevalce, ki so dobili samonemške plačilne naloge, pa opozarjamo, da naj jih nemudoma vrnejo slavni c. kr. davkariji ter zahtevajo slovenskih. Ako hočejo gospodje imeti dvojno delo, naj ga imajo. Koliko dobička ima pri tem država, naj si blagovolijo sami izračunati. Vsekako pa bomo to stvar zasledovali s paznim očesom, da zasledimo onega, kateremu je toliko ležeče na tem, da se morajo slovenski davkoplačevalci vedno in vedno pritoževati zaradi krivic, ki se jim gode pri slavnem c. kr. davčnem uradu v Celju.

— Celjskim nemškutarjem še ure več ne grejo prav. Celjanom ne gre v zadnjem času nič več prav. Celo ure jim nočejo več iti, ne ura na magistratu, ne ura na stolpu Marijine, falze „nemške“ cerkve.

— Iz mesarskih krogov nam pišejo: Pred kratkim je prinesla „Domovina“ neko pritožbo glede mestne klavnice, s katero so se strinjali vsi celjski mesarji. Stvar se od tedaj ni mnogo izpremenila, pač pa se je pred kratkim dogodil slučaj, ki kaže, kako malo se pazi na red v klavnici. V hladilnici, kjer se hladi goveje meso, se je dovolilo obesiti tudi konjsko meso. Povsod, kjer se poleg goveje živine koljejo tudi konji, je najstrožje urejena ločitev med govejim in konjskim mesom, ali v Celju je gotovo mogoče, kar drugje ni. Kaj naj si potem misli občinstvo, ko izve, kak nered je mogoč v celjski klavnici. Najboljše pri celi stvari pa je, da se je najbolj kompetentna oseba izrazila: „Ja, soll ich denn das auch wissen!“ To je pač lepo, da tisti, ki bi v prvi vrsti morali skrbeti za red, ne vedo, kaj morajo vedeti in storiti. Upamo, da se v prihodnje ne bo več kaj takega zgodilo.

— Častnim članom je imenovala občina Št. Vid na Planini v seji občinskega odbora dne 27. junija soglasno gosp. nadučitelja Franca Bračiča. Ta gospod deluje na št. vidski šoli prostovoljno, (nikamor še ni kompetiral) 25 let; pri občini sodeluje že 20 let in podpira župana. Šolskim otrokom, kakor sploh ljudem je jako priljubljen in čislán. Za obilno svojo družino skrbi vzglédno. Z duhovščino sodeluje vzajemno in složno. Za vsakega ima dober svet ali vsaj lepo besedo, marsikoga razveseljuje s svojo zabavno prikupljivostjo. — Hvaležni občani želijo svojemu g. nadučitelju še prav mnogo let krepkega zdravja in vesele zadovoljnosti.

— Prošnja. Vljudno prosimo posameznike in slavna društva, naročena na „Domovino“, da nam blagovole doposlata št. z dne 18. junija in 1. julija t. l., ker jih rabimo za narodno stvar eminentne važnosti. — Podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda na Polzeli. Spodnje Štajarsko. Savinska dolina.

— „Brückenwirt“ na Dobrni, t. j. edina slovenska gostilna na Dobrni, nekemu nemčurškemu človečetu ni po godu. Zdi se nam, da mu g. Koren, kakor je dolg in širok, leži v želodcu in samo zato, ker ima g. Koren najboljšo pijačo daleč na okolu. — Nemčurček pa govoriči v celjski „vahtarci“ o nekem „Isabellaweinu“ Korenovem. Mi stavimo 100 proti 1, da revče, ki je dotično neumnost zagrešilo, ne pozna razločka med šampanjcem in — „wagenšmirom“.

— Dobrnski privrženci „Štajerca“ so prav jezni na to, da je g. dr. Lampe v svojem govoru na Dobrni imenoval ptujski nemškutarški listič „Japonca“. Mi pa mislimo, da bodo Japonci, ko to zvedo, razžaljeni, in prav bodo imeli, zakaj po našem prepričanju je „giftna“ veliko slabša in hudobnejša kakor pa kak rumenokožen Japonec. Sicer pa svetujemo gosp. dr. Lampetu, naj kmalu prosi generala Kuropatkina, da mu pošlje na pomoč pol svoje armade, zakaj dobrnski „Štajarčki“ ga bodo tožili pri japonskem generalu Oku in znalo bi se mu slabo goditi. — Govori se, da je Oku naročen na „Štajerca“.

— „Novoslovenščina“ celjskih „nemških“ obrtnikov. Na gotoveljskem pokopališču je čitati sledeči nagrobni napis: „Tukaj počiva Karl Achtik, umeru 18. merca. Naj umiru počiva in svetiga raja uživa. Naj mu bode lahka hladna zemla.“ — Sedaj naj pa še kdo reče, da naši „nemški“ obrtniki ne znajo slovenski! V 21. besedah 11 pogrešk, to je vendar dovolj! Ta umotvor je izgotovil „nemški“ kamnosek Kulich.

— Laški „fajerber“ pred izletom. V nedeljo popoldne je Truma požarnih brambovcv je zbrana pred skladiščnico in pogovarja se v lepi slovenščini. Vsak mimoidoči mora si misliti: to so naši ljudje, do katerih ima domačin zapanje, da mu bodo v sili res takoj na pomoč. Pa hipoma se prizor spremeni. Pokažejo se prvaki društva, prinese se košara s plavicami in hrastovim perjem in se razdeli med moštvo. — Zasliši se povelje: „Rechts um, vorwärts marsch!“ Slovenska godba udari koračnico in „nemški“ „fajerber“ koraka po — slovenskem trgu. . . . Povsod je navada taka, da se manjšina uklone večini. Udje laške požarne brambe, kje je vaš narodni ponos! — Dajte doseči vsaj slovensko poveljevanje.

— Kar se dostojnosti tiče, se „Nemci“ našega Laškega trga še niso posebno visoko povzpeli. — V nedeljo pri belem dnevu kopale so se — kakor je bilo po govorjenju soditi — nemške Laščanke v prav primitivni kopeljski opravi v neposredni bližini glavnega mosta ter stavile svoje telesne mikavnosti občinstvu na ogled. — To je mogoče starogermanska navada — slovenska ni!

— Iz Šoštanja. Ker so tukajšnji „nemški“ trgovci in obrtniki, uradniki i. t. d., napovedali Slovencem bojkot in ker se posebno dva nemška trgovca, katera z železnino tržita, rogata našim zavednim kovačem in ključarjem ter kmetom, zakaj še pri njih železo kupujejo, je potrebno, da dobimo v Šoštanj izurjenega in odločno narodnega trgovca za železnino itd. — Ker je kraj popolnoma naroden in ker je ljudstvo probujeno, sme vsak biti prepričan, da bo imel dobre dohodke in ugodno stališče. — Vabimo torej gospode trgovce in trgovske pomočnike, kateri se hočejo na deželi naseliti, da se čim prej oglasijo pri nas in si ogledajo prostore ter pouče o krajevnih razmerah. — Daljna poročila in navodila da iz prijaznosti uredništvo „Domovine“. Druge slovenske liste prosimo, da ponatisnejo to vest.

— „Stinkmühlarski“ smrad v Mozirju. Zadnjič se je poročalo, da sta v narodnem Šmartnem na Paki naročila dva slovenska trgovca moko iz celjskega smrdljivega mlina, a sedaj nam zopet poročajo, da so tudi v Mozirju taki slovenski (?) trgovci, ki podpirajo ta nemčurski smrdeči mlin, kateri se je ustanovil le iz mržnje do Slovencev, le zato, da bi oškodoval slovenske proizvajalce in da bi kopicil celjskim nemčurjem slovenski denar. Torej v onem Mozirju, ki se je nekdanj tako ponašalo s svojo narodnostjo, v onem Mozirju naročujejo slovenski trgovci za svoje slovenske odjemalce nemčurski celjski smrad! To je že škandal, da večjega ni mogoče najti. Ne vemo, kedaj se bodo naši ljudje toliko spametovali, da bi spoznali, kje in kdo so njihovi največji sovražniki. — Seveda od takih ljudi, ki že takointako vedno škilijo na nemčursko stran, ni pričakovati, da bi se pokazali odločne narodnjake, pač pa to pričakujemo od onih narodnih mozirskih mož, katere obča zaspanost in tromost še ni toliko obvezala, da ne bi spoznali, kam privede končno taka malomarnost, kakor se ravno sedaj kaže v Mozirju. Da, da, nove, pa ostre metle je

treba v Mozirju, ki bo pometla iz nekdanj tako narodno zavednega Mozirja oni prokleti nemčurški plevel, ki je začel že povsod tako bujno poganjati. Komur pa je na tem kaj ležeče, da celjski nemčurški „smrad“ ne bo osmradi naše slovenske Savinjske doline, naj pa dela nato, da ne bo kupoval tega smrada, če ga tudi Slovenci (?) prodajajo. — Tako tudi takih Slovencev najbrž ne bo več mikalo zalagati se s takim blagom!

— Iz Slovenjega gradca. Častnim občanom izvolile so c. kr. okrajnega glavarja v Slovenjem gradcu, gospoda Antona Čapeka, občine tukajšnjega okraja in sicer: Staritrg, Vrhe, Legen in Razbor in sicer v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil posebno pri izposlovanju podpor iz pomožnega zaklada v Gradcu za po ujmi poškodovane občine, splošno pa za celi slovenjegraški okraj. — To je lep dokaz priljubljenosti gospoda glavarja v našem okraju in kontra nesramnim napadom na omenjenega gospoda zastran slovenjegraške občine. Radovedni smo, kedaj postanejo že naši „purgarji malo pametnejši. Mesto da bi se brigali za blagor občine, hodijo s sladkimi obrazi okrog starih učiteljic, ki letajo po hišah in lovijo slovenske otroke, ker takozvanih nemških nimajo zadosti, kupujejo hiše, delajo za drag denar nepotrebna kopališča in napravljajo s tem občini, ki tiči že tako do grla v dolgovi, še večja bremena. — Ča pa se tem gospodom, rojenim Slovincem in Čehom, kaka oseba zameri, potem pa le — proč žnjim. Taka žrtva je tudi naš c. kr. gospod glavar, ki je storil za mesto Slovenji gradec več kakor zadosti. Sicer je za vsakega treznomislečega Sloveka ta korak, kojega so ti slovenjegraški prenapetneži storili, — smešen, obžalovanja vredni pa so ti gospodje, ki sicer mislijo, da so Bog ve kako „kunštni“ zraven pa ne znajo niti eno ped pred se misliti. Pojdite, pojdite, stari inženirji itd., ki komandirate sedaj tukaj proti ljudski volji, čeravno vas za hrptom že ljudje — ki sicer nimajo toliko lastne volje, da bi se postavili proti vam na noge — preklinjajo! — Prišel pa bo čas, ko bo vašemu gospodarstvu konec, ko bo prevzela gospodarstvo trdna slovenska roka in tedaj bo prišel blagor v občino kakor cvete drugod. Torej pozor „tinč“.

— Umrli je v Ljubljani bivši odvetnik v Kozjem, g. dr. Franc Rausch. Umrli je bil dolgo let načelnik okrajnega zastopa kozjanskega in tamošnje okrajne hranilnice. Bil je vrl narodnjak, odločen Slovenec, ki je krepko zastopal pravice slovenskega naroda. V širše javno življenje ni posegal, a deloval je neumorno v svojem ožjem krogu. Svoje otroke je vzgojil v odločno narodnem duhu. Bila mu lahka slovenska zemljica!

— Nemški nacionalc 60.000 K ukradel. V mestu Sternberg na Moravskem je nemška hranilnica, v kateri je bil za višjega knjigovodjo nastavljen Anton Russ, velik Teuton, ter tako rekoč kolovodja nemške stranke. Pred nekaterimi dnevi se je pa našlo, da je ta velik Nemec čisto nesramno kradel. Dozdaj se je izkazalo, da manjka 60.000 K, pa že preiskavanja niso skončana. Russ jo je popihal. No vidi se iz vedno ponavljajočih enakih slučajev, da med Nemci poštenost ni ena prvih lastnosti.

Društveno gibanje.

— Šaleško učiteljsko društvo zborovalo bo v četrtek, dne 7. julija t. l. v Šoštanju. Na dnevnem redu je razun običajnih točk razgovor o vprašanih letošnje uradne konference. Začetek ob 10. uri dopoldne. Cenjene pevke in pevce opozarjamo, da se bo tokrat vršila tudi pevska vaja! K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— Učiteljsko društvo za konjiški okraj zboruje v nedeljo, dne 10. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v slovenski šoli v Konjicah po sledečem sporedu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje. 5. Poročilo delegatov o „Zavezinem“ zborovanju. 5. Pogovor o letošnjih konferenčnih nalogah. 6. Vprašalna skrinjica. 7. Slučajnosti in nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— Gospodarsko bralno društvo v Planinskem trgu je že v drugič sprejelo nad 40 zabavnih in poučnih knjig in listov od blagorodne gđ. Roze Adamus iz Dunaja, za kar se ji odbor toplo zahvaljuje, kakor tudi velesp. dr. Hrašovcu

v Celju, ki je daroval društvu primeren list. Pri tej priložnosti se obračamo do slovenskih rodoljubov, ki se zanimajo za Planino, da prepustijo društvu primerne knjige ali prejšnje letnike kakega lista. Društvo je bilo za tukajšnje razmere potrebno; ker je še mlado, potrebuje podpore.

— „Kmetijsko društvo za Staro cesto“ priredi prihodnjo nedeljo, dne 10. t. m. popoldne po 5. uri v Vrablovi gostilni na Kamenčaku veselico s petjem in gledališko igro. Prijatelji kmeta, pridite v prav obilnem številu!

Druge slovenske novice.

— Roparski umor. V petek dopoldne je bil v Brunškem hribu med Št. Janžem in Radečami umorjen in oropan šentjanški poštni potregar. Ropar je menil, da nosi pot ravno prvega dne v mesecu več denarja, saj je znano, da nosi plačo učitelstvu, duhovščini i. dr. V resnici je imel Bregar tudi 300 kron pri sebi, a ropar je mislil, da ima denar v torbi, zato mu je vzel le to, a cekar, v kojem je nosil Bregar denar, je ropar pustil. Zločinec ni dobil niti vinarja. Mrtveca so prenesli v šentjanško mrtvašnico. Ropar je poštno torbico kakih 200 korakov od umorjenega razrezal, a ker ni našel nič denarja v njej, jo je pustil s pismi vred tam ležati ter šel gledat, jeli napadenec popolnoma mrtev. Tedaj ga je zapazil gozdni čuvaj Sigmund in stekel za njim. Ropar je stekel in kmalu izginil. Videli so ga pozneje v Radečah. Orožniškemu postajevodju Ivanu Lazarju se je posrečilo do gnati, da se je osumljeni fant peljal v Ljubljano, kjer je našel osumljenca in ga aretiral. Aretovanec je 23letni posestnikov sin Franc Erman iz Češenjce pri Št. Janžu. Erman je bil izročen sodišču.

— Ponarejene cekine je razpečaval Janez Pacek iz Nemške vasi v krškem okraju. Na sejmu v Bučki je s samimi cekini kupil kravo od neke žene. Ta gre nato v neko prodajalno, kjer si hoče kupiti potrebnih reči. Tu pa ji po vedo, da cekini niso pravi. Prestrašena hiti žena v Krško, kjer jo vprašajo, ali pozna moža. Ker ga ni poznala po imenu, svetujejo ji, naj gre na semenj v Drnovo. Komaj pride žena z orožnikom na Drnovo, že zapazi sredi vasi moža in reče: „Ta le je!“ Orožnik je moža odpeljal v Krško.

— Železniškega uslužbenca ustrelil. Trgovec Jurij Boreggio, ki je na postaji v Kopru v prepiru ustrelil železniškega uslužbenca Pavletiča, je bil pred tržaškimi porotniki obsojen na deset mesečni strogi zapor. Laški porotniki so zanimali vprašanje o uboju.

— Globočina Adrijskega morja. Največja globočina Adrijskega morja ima 1645 metrov. Globočina raste od severa proti jugu. Na severni strani do rta Promontora ne doseže globočina 50 m. Drugi del od Promontora do južnega kraja Kronanega otoka meri 120 m. med otokom Rabom in Čresom pa nekaj več. Od omenjenega otoka do Pelagruže se spušča dno po malo na 200 m, pod Zirjem pada na 224 m, na zapadu otoka Jabuke na 243 m. Naglo pada dno Adrijskega morja proti Garganu, dočim se spušča pod 40° 16' 30" severne širine in 18° 13' 20" iztočne dolžine po Greenwichu v grozno brezno od 1645 metrov in to ravno med Budvo in Brindisijem. Iz te globine proti jugu se dno zopet po malo dviga ter je morje med Otrantom in glavino Linguetta 900 m globoko, a na samih vratih Adrijskega morja proti rtu Santa Maria di Leuca znaša globočina 600 metrov, dočim v neposredni bližini v Jonškem inorju nahajamo samo do 300 m globine.

Politični pregled.

— Italijansko vseučilišče. Italijanski vseučiliščniki v Inomostu so priredili dne 1. t. m. shod, na katerem so sklenili v navzočnosti svojih profesorjev, toliko časa ostati v Inomostu, da se osnuje samostojno italijansko vseučilišče. — Ustavili se bodo vsakemu nasilstvu in odklanjajo vsako odgovornost, katero naj nosi vlada. Pozvali so vse laške deželne in državne poslance, da naj podpirajo zahteve za italijansko vseučilišče in naj bodo toliko časa napram vladi v opoziciji, dokler ne dobe Italijani svojega vseučilišča.

— Ogrski državni zbor. — V seji ogrske zbornice dne 2. t. m. je bila odobrena volitev poslanca barona Banffyja, na kar so nadaljevali proračunsko razpravo. — Proti proračunu sta govorila poslanca Bizony in Smialovsky. Pozornost je obudil baron Banffy, ki jo po svoji izvolitvi za poslanca došel prvič k seji.

Rusko-japonska vojna.

General Kuropatkin poroča uradno: Kurokijeva armada ni samo ustavila svoje prodiranje v smeri proti Kajčovu in Dačićavu, ampak se je celo umaknila iz Standiava v Kančo. — Na cesti v Šujan so naši voji zavzeli vas Madiavajco. — Na cesti, ki vodi preko Čapalinskega prelaza v Kajčov, nismo opazili, da bi se tudi tu sovražnik umikal. Južno od Kajčova so Japonci postavili na potih, ki vodijo preko gorskih prelazov, v razdalji 200 km močne pehotne predstraže. V okolici Fengvangčenga so Japonci svoje prodiranje ustavili!

Iz Kuandiansiana in Sincintina so se umaknili v južni smeri.

Poročevalec „Birževih Vjedomosti“ brzojavlja iz Liaojanga: Naša armada je stopila v ofenzivo. — V četrtek, 30. rožnika, smo dobili v roke po ljutem boju gorski prelaz Dalin. Oba prelaza Moduln in Fenšuilin, katera so preje držali Japonci, je zavzel oddelek armade generala Kellerja. Na cesti iz Sinjana v Dačićavo je neki kovaški voj generala Miščenka napal Japonsko brigado in jo po sijajnem konjeniškem boju popolnoma uničil. Armada generala Miščenka se pomiče v smeri iz Hondje proti Senjučenu. Japonci se umičejo iz vseh svojih pozicij.

V London je došlo iz Čifua poročilo, da je te dni došel v Port Artur — admiral Skrydlov. Pripeljal se je tjakaj na torpedovki „Poročnik Burjakov“, ki je nedavno tega priplula v Inkov in se potem zopet vrnila v Port Artur.

„Pester Lloyd“ je napravil po vojnih poročilih raznih listov o ruskih in japonskih izgubah tole sliko: — Rusi bi po teh poročilih imeli od 8. svečana do sedaj 86.500 mrtvih, 185.000 ranjenih in 95.500 vjetih, torej bi v celem izgubili 367.000 mož. — Dalje bi se potopilo na ruski strani 78 oklopnih tipa „Retvisan“, 38 oklopnih tipa „Petropavlovsk“, 146 križark, 411 torpednih uničevalk in 461 torpedovk. — Na japonski strani pa bi znašale izgube: — 98.600 mrtvih, 149.000 ranjenih in 131.000 vjetih, torej skupaj 278.600 mož; — potopilo pa bi se Japoncem 9 oklopnih, 84 križark, 98 torpednih uničevalk in 594 torpedovk. — Iz tega je pač dovolj razvidna vrednost takozvanih vojnih poročil.

Nemirovič Dančenko piše „Ruskemu Slovu“: Poveljaiki japonskih armad so po celem Kvantunu in Ljaodnem naložili Kitajcem nov davek: Vsaka kitajska vas mora v japonski tabor oddati sedem deklet. Prebivalstvo je ogorčeno nad takim postopanjem Japoncev, dasi so v zadnji vojski Japonci isto počenjali. Japonskim vojakom so s silo lovili kitajske žene in dekleta ter jih oddajali v taborišče. — Vsaka ženska je dobila svojo številko kakor kos živine. — V kitajskih vaseh v Ljaodnu odmeva zdaj jokanje in tannanje. — Ljudje, katerim je izročena rekvizicija ženskih, jih zvežejo, nalože na vozove kakor teleta in vozijo v japonski tabor. Za vsake glavo dobe 15 dolarjev. Med temi ženskami je bilo že mnogo samomorov. V Fučzovu je pomagal sam kitajski tifomhuan (guverner) loviti dekleta. — Zvlekli so jih skup okoli 50, a devet od njih je skočilo v morje in so se utopile. — V neki vasi so osvobodili ruski vojaki 30 žensk, ki so jih vlekli v japonski tabor. Japonci so pa priglasili takoj ugovor proti temu, češ da „ženske niso vojni kontraband“, ker se v nobenih traktatih o njih ne govori.

Petrograd 2. julija. Ruski listi poročajo iz Liaojana: Iz Port Arturja dohajajo jako vesela poročila, ki kažejo junaštvo našega brodogva. Portarturško brodogve se je spustilo na odprtem morju s sovražnikom v boj. O obleganju naše trdnjave se ne more govoriti, ker obleganja v resnici ni. Čete portarturške posadke so oddaljene še od utrdb 14 vrst. Neka japonska torpedovka je potopila parnik, na katerem je bil poslanik s to vestjo. Ta pa se je rešil na drug parnik, ki ga je privedel v Hajčov. Vest, da je

Port Artur od morske strani prost, se potrjuje. Tadi dovažajo še vedno živila v trdnjavo. Ko je poslanec odpotoval, pomorska bitka še ni bila končana.

Petrograd, 2. julija. Iz Hajčena poročajo, da so vsled deževja vsa pota pod vodo. To je prekinilo vojne operacije. Tudi Japonci ne morejo prodirati. Umaknili so se iz prelaza Dalin. Šli so tudi v drugih prelazih nazaj. Samo na poti v Ljaojan je še opazovati gibanje Japoncev.

London, 2. julija. Poročilo admirala Togo, da je Rusom potopil bojno ladjo oblike „Sebastopol“, ni resnično.

Petrograd, 2. julija. General Pflug poroča iz Mukdena: Vest, da je japonsko brodovje potopilo nekaj naših bojnih ladij in da je utonil kontreadmiral Uhtomskij s 700 možmi, je nerresnična.

Šangaj, 2. julija. Vsled zopetnih izgub japonskih ladij so se pričeli med prebivalstvom na Japonskem nemiri proti vladi in proti tujcem. V Nagasaki je francoski konzulat pod policijskim nadzorstvom. V Kobe so veliki nemiri. Razburjena množica je hotela hišo admirala Kamimura porušiti. Tujci zapuščajo Japonsko. Vlada se boji, da pri kaki zopetni japonski izgubi izbruhne revolucija.

London, 4. julija. Japonci naznanjajo uradno, da je rusko vladivostoško brodovje zopet ušlo japonskim eskadram.

London, 4. julija. Iz Čfu je došlo poročilo, da se je pri Port Arturju vnela pomorska bitka — izid pa še ni znan.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 2. julija 1904: 49, 6, 35, 32, 30.
Gradec, „ „ „ „ 81, 29, 68, 4, 6.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

N. N. R. — Dosedaj se še ni zgodilo, o čemer pišete. Ako pa odpove, povemo tudi mi svoje. — **Ljutomer.** — Drugi dopis prejeli, ko je bil prvi že stavljen. Prosimo kratkihotic o isti stvari, kakor smo prinesli svoj čas iz Laškega.

Tugepolni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočni našega preljubega soproga, oziroma očeta, tasta, brata, strica, itd., gosp.

Dr. Franceta Rausch

resig. odvetnika v Kozjem

danes ob pol 2. uri zjutraj po večletni mučni bolezni, previdnega s svetimi zakramenti za umirajoče, v 63. letu njegove starosti k sebi poklical.

Zemski ostanki predragega bodo se v torek, dne 5. julija ob pol 4. uri popoldne v hiši žalosti v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 3 blagoslovili in potem na kolodvor v Ljubljani in od tod v Kozje na Štajarskem odpeljali, kjer se polože dne 6. julija ob 5. uri popoldne na tamošnjem pokopališču k večnemu počitku. (298) 1

Svete maše zadušnice se bodo brale v Kozjem dne 7. julija ob 9. uri dopoldne.

Ljubljana-Kozje, dne 4. julija 1904:

Ana Rausch, soproga. — **Dr. Jakob Toplak**, c. kr. sodni tajnik, zet. — **Ana Toplak** roj. **Rausch**, hči. — **Franc Rausch**, c. kr. nadporočnik v 7. top. div. polku, sin.

Naprodaj

je ob glavni cesti veliko posestvo, obstoječe iz treh gospodarskih poslopij, travnikov, njiv in gozdov. Hiše se nahajajo na jako lepem, sadonosnem vrtu in so zelo pripravne za kakšno obrt ali gostilno. Cena je 14.000 K. Več pove (295) 2-1

Alojzij Šnuderl, gostilničar, Rimske toplice.

HIŠA

obstoječa iz petih sob in dveh kuhinj, z vrtom, pripravna za vsako obrt, kakor primerna za privatno stanovanje, na najživahnejšem prostoru, je za prodati (297) v trgu na Spodnjem Štajarskem. 3-1

Okrajni odbor in okrajna posojilnica v Kozjem javita, da je dne 4. julija 1904 v Ljubljani po dolgi in mučni bolezni umrl večletni zaslužni načelnik okrajnega zastopa in okrajne hranilnice v Kozjem, resig. odvetnik, gospod

dr. Franc Rausch.

Njegovemu zlatemu značaju bodi trajen spomin! (299) 1

V KOZJEM, dne 4. julija 1904.

Okrajni odbor. Okrajna hranilnica.

Trgovski pomočnik

manufakturne in špecerijske stroke, fino izvežban, z dobrimi spričevali, večš slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter dober računar, zvest svojemu poslu, se sprejme pri tvrdki

T. Mlekuž (286) 3-3

Staritrg pri Rakeku, Notranjsko.

Izredna novost!

K. & B. Recamier-steznik

(MODERCI)

daje s pomočjo specijelne, dosedaj popolnoma neznane priprave celo najmočnejšim damam popolnoma nepričakovano vitkost, torej je v najvišji meri sposoben za dosego modnega nastopa brez vsakega nepričelnega vpliva ali celo okornosti. Dobiva se samo v trgovini **Karola Vaniča v Celju.**

Razun te novosti priporočam svojo veliko zalogo modnega blaga za obleke, belega blaga in okraskov najnovejše vrste.

Modni bluzni stezniki po gl. 1-20 do gl. 6- vedno v zalogi. (211) 10-7

Potrebujem pridnega in zanesljivega

mizarskega pomočnika.

Franc Mlinar (294) 1

v Loki pri Zidanem mostu.

V najem vzamem

gostilno v dobrem kraju in dobro vpeljano mesarijo. Najemnino plačam naprej. — Ponudbe pod naslovom: (296) nudbe upravnistvu „Domovine“. 8-1

Prodajalka

poštena in izurjena v trgovini z mešanim blagom, posebno v špeceriji, se sprejme pod dobrimi pogoji. — Ponudbe pod naslovom: **JAKOB JANIČ**, trgovec v Žalcu pri Celju. (270) 5-4

600 hektolitrov

najfinejšega vina ima naprodaj graščina Dugoselo pri Zagrebu. V kraju je železniška postaja. (275) 15-4

Proda se

v lepem in živahnem trgu lepa hiša z večjimi sobami, kletmi itd.; zraven hiše je lep vrt, okolu vrta veliko vinske trte. Hiša je jako sposobna za vsako obrt in tudi pripravna za penzioniste. V istem kraju so tudi toplice.

Več se izve pri **Ivanu Šketu**, mizarskem mojstru v Laškem. (282) 3-3

V najem se da

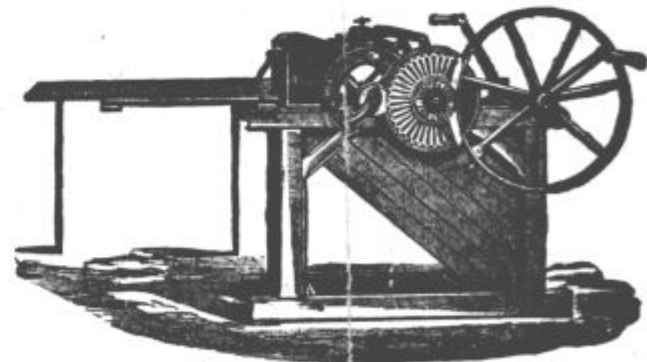
takoj ali od 16. avgusta t. l. dobro idoča

— gostilna —

tik državne ceste v jako prometnem kraju. Poleg gostilne je tudi kegljišče. Pogoji zelo ugodni. Več pove **Ivan Apat** v Kaplji, pošta Sv. Jurij ob Taboru. (288) 3-3

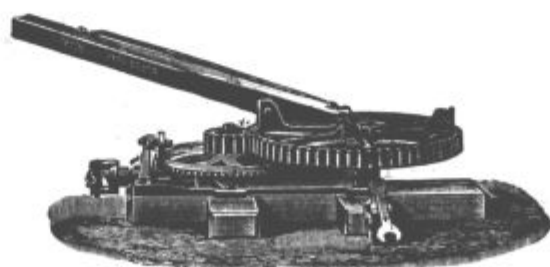
Kje?

Le pri „**Merkur-ju**“ trgovina z železnino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd. Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.